

Asia: VM151:00/2018

Lausuntopyyntö kansallisen tekoälyohjelma AuroraAI:n kehittämis- ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2019-2023

1. Kohti ihmiskeskeistä yhteiskuntaa

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Konsepti on kuvattu tarpeeksi selkeästi ja siitä erottuu hyvin nimenomaan ihmiskeskeisyys ja henkilön mahdollisuus saada paremmin kohdennettuja palveluita. Asia on hyvin kiteytetty tässä kappaleessa.

Ihmiskeskeisessä yhteiskunnassa palveluiden jatkuva kehittäminen ja toiminnan johtaminen pohjautuu yksilöllisten tarpeiden tunnistamiseen ja ihmisten tarpeista kertovan tietovarannon hyödyntämiseen. Tämä tarkoittaa käytännössä ihmisten tarpeiden ja hyvinvoinnin tilan entistä parempaa tuntemusta. Ihmisten todellisista palvelutarpeista kertova tieto mahdollistaa palveluiden ja yksilötason tarpeiden tehokkaan kohdentamisen. Yhteisen ja jaetun, tietopohjaisen tilannekuvan ja sen seurannan avulla on mahdollista kohdentaa vaikuttavia palveluita ihmisten todellisiin tarpeisiin sekä sujuvoittaa ihmisten arkea elämän eri tilanteissa.

Epäselväksi jää mielestäni viranomaisen rooli erityisesti tilanteissa, joissa on kyse alaikäisistä tai henkilöistä, jotka eivät kykene itse hoitamaan asioitaan. Miten tällaisissa tapauksissa on tarkoitus hyödyntää AuroraAI:nn tuomia mahdollisuuksia? Miten henkilöä tukeva näkymä tuodaan oikean viranomaisen tietoon (esimerkiksi VRK toimesta) siten, että oikea palvelu saavuttaa henkilön hänestä riippumatta? Itse näen, että AuroraAI:ssa on valtava potentiaali tehdä viranomaisista proaktiivisia reaktiivisten sijaan, kun tiedossa on ”kokonaiskuvaa ihmisestä ja ympäristöstä sekä palveluketjujen historiatieto”.

Mikäli toimintaa valvoisi oma viranomainen, voisi hän ”hoksauttaa ennakoivasti” oikeita viranomaisia (opettajat ja rehtorit, oppilashuolto, lastensuojelu jne.), kun tietyt kriteerit täyttyvät. Vastaavanlaisesta datasta voisi tuottaa myös esimerkiksi oman näkymän ihan varhaiskasvatus ja

perusopetustasolle opettajille oman työn tueksi. Näin viranomaiset näkisivät myös välittömästi keiden viranomaisten (ja muiden toimijoiden) kanssa asiaan tulisi puuttua ja miten.

2. AuroraAI-toiminta 2019-2023

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Eryyisen hyvänä katson sitä, että lähtökohtana on tapahtumien tunnistaminen varsinaisten palveluiden sijaan. Tämä auttaa erityisesti kuntaorganisaatiota miettimään toimintaansa uudelleen sen sijaan, että vanhoista palveluista pidetään kiinni ja ihmisiä ohjataan väärin paikkoihin sen takia, että varsinaista palvelun tarvetta ei tunnisteta. Kun organisaatiolähtöisyys puretaan muodostamalla tilanteen vaatimia monialaisia ryhmiä (mainitut verkostomaiset yhteistyömallit), niin itse kuntaorganisaatiota ei myöskään tarvitse uudistaa välittömästi.

Tämä on mahdollista ainoastaan sitouttamalla kaikki toimijat uuteen tapaan toimia, joten siitä on hyvä lähteä liikkeelle. Tärkeää on kuitenkin, että tunnistetaan kaikki keskeisimmät toimijat eri elämänvaiheissa, eli lähdetään tarkastelemaan palveluiden muodostumista jo hyvin varhaisesta iästä.

3. Organisaatioiden kytkeytyminen ja toimeenpanon tuki

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Näen, että nimenomaan valtion sekä kuntien tulee muodostaa ydin koko AuroraAI:n toiminnassa, joten kuntaorganisaationa meidän tulee olla keskeisesti mukana heti alusta asti. Valtion tulee heti alkuvaiheessa panostaa paljon keskeisten tietokantojen laajentamiseen mahdollisimman kattavaksi ja tämän jälkeen mahdollistaa tiedon liikkuminen niistä AuroraAI:n käyttöön. Näin kunnat voivat toimittaa tietoaan suoraan jo olemassa olevienkin kanavien kautta.

Palveluekosysteemiä luodessa kaikkia toimijoita tulisi tukea nimenomaan siinä, että he eivät vain tarjoa niin sanottuja vanhoja palveluja, vaan palveluja alettaisiin synnyttämään tarvelähtöisesti. Tämä vaatii edelläkävijöitä, joiden kautta kuntia voidaan tukea suoraan kohti uusia tapoja tuottaa/tarjota palveluja.

4. Yleiset huomiot, kommentit ja palaute

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lehtonen Teemu
Vaasan kaupunki - ICT-johtaja, tietohallinto